

Aan: Colleges van B&W van de gemeenten Wageningen, Ede, Scherpenzeel, Barneveld, Nijkerk en het college van GS van de provincie Gelderland met het verzoek om deze Kaderbrief door te geleiden naar de gemeenteraden en Provinciale Staten.

Van: Asje van Dijk, voorzitter Algemeen Bestuur OddV

Kaderbrief 2021 Omgevingsdienst De Vallei, versie 19 december 2019

Datum
19 december 2019

Pagina
1 van 6

Afschrift aan:

Deze Kaderbrief geeft, op basis van beleidsmatige ontwikkelingen, inzicht in de financiële effecten op de begroting 2021 van de OddV. De gemeenteraden en Provinciale Staten kunnen deze Kaderbrief als input gebruiken voor het proces van de begroting 2021.

Maatschappelijke ontwikkelingen

De wereld om ons heen verandert en dat brengt een aantal uitdagingen met zich mee voor de koers van OddV. Daarbij denken we aan;

- De invoering van de Omgevingswet die procedures moet versnellen, inzichtelijkheid in processen van vergunningverlening moet vergroten en een grotere flexibiliteit in het toepassen van regels en normen mogelijk maakt.
- De Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen legt de verantwoordelijkheid voor het toetsen en naleven van de bouwregelgeving nadrukkelijk bij de initiatiefnemer.
- Steeds lagere normen op gebied van emissies en achtergrondwaarden. Denk hierbij concreet aan Stikstof, CO2 en PFAS
- VTH instrumentarium wordt steeds vaker ingezet bij ondermijning
- De energietransitie, met een opgave voor energiebesparing en het monitoren daarvan.
- Innovaties op het gebied data-analyse, risico gericht toezicht en ketentoezicht geven nieuwe perspectieven op de leefomgeving en het handelen van bedrijven.
- De ontwikkeling naar een circulaire economie, met een verandering in afvalstromen, die na scheiding en bewerking veranderen in grondstoffen.
- De grote belangstelling voor gezondheid, zowel in een gezonde levensstijl als een gezonde leefomgeving.

Bijlage:

De essentie van deze ontwikkelingen is dat de grenzen aan de belasting van het milieu steeds meer in zicht komen. Het vrije handelen i.r.t. het gebruik van grondstoffen en emissies steeds meer onder druk staat. Het VTH instrumentarium zal hierbij op een andere wijze ingezet worden.

Wij signaleren ook dat de gemeentelijke financiën onder druk staan. Daardoor is het een uitdaging om de gemeentelijke begrotingen en de begroting van de OddV de komende jaren goed op elkaar aan te laten sluiten. We zien dit bij enkele partners al gebeuren in 2021. Afsproken is om samen een proces te doorlopen waarin helder wordt hoe we de begrotingen in lijn kunnen brengen en welke keuzes dit met zich meebrengt.

Omgevingsdienst De Vallei
Postbus 9024
6710 HM Ede

T 088 - 116 99 00
E info@oddevallei.nl
www.oddevallei.nl

KvK 56714297

Omgevingsdienst De Vallei werkt in opdracht van:

gemeente
Barneveld

Opgave OddV

De OddV biedt meerwaarde aan haar opdrachtgevers door bundeling van expertise op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving in het omgevingsdomein (bouwen en milieu) en goede kennis van de lokale situatie. De uitvoeringsambitie is om op een adequate wijze omgevingsvergunningen te behandelen. Dat betekent snel waar dat kan en maatwerk waar gewenst. De OddV houdt toezicht op de naleving van milieu en bouwregelgeving. Doet dit risicogericht (op basis van data), innovatief en conform de landelijke handhavingsstrategie. Zo nodig treedt de OddV handhavend op; gericht op de dialoog, klantgericht en duidelijk. Om de VTH taak uit te voeren beschikt de OddV daarnaast over specialistische kennis op het gebied van bodem, geluid, constructieve veiligheid, ecologie en externe veiligheid.

Koers OddV

In de Koers van de OddV zijn drie programma's benoemd die de komende jaren leidend zijn:

1. professionaliseren dienstverlening
2. implementeren Omgevingswet
3. bijdragen aan strategische thema's partners

De genoemde maatschappelijke ontwikkelingen zijn vertaald naar uitgangspunten voor deze programma's en financiële effecten voor 2021.

Professionaliseren dienstverlening

Professionele dienstverlening is belangrijk om onze kerntaak blijvend op het gewenste kwaliteitsniveau uit te voeren. Er worden andere eisen gesteld aan de dienstverlening door ontwikkelingen en de grote stelselwijziging (Omgevingswet ed.). In 2021 zullen de effecten van de stelselwijziging op de VTH dienstverlening zichtbaar worden. 2021 zal dan ook in het teken staan om de effecten hiervan op te vangen en in te regelen.

Met focus en prioriteitstellen wordt verwacht dat dit mogelijk is binnen de in de meerjarenbegroting geraamde budgetten.

Specifieke onderwerpen:

Verbetertraject complexe handhaving

De Provincie Gelderland heeft de sterke behoefte om het toezicht en handhaving van provinciale complexe bedrijven vanuit één aanspreekpunt te benaderen. Dit zal gerealiseerd worden door programmasturing in te voeren onder verantwoordelijkheid van één OD, de ODRA. Dit betekent dat de getrapte financiering zoals die nu is ingeregeld (provincie betaalt OddV en de OddV betaalt de ODRA), ophoudt te bestaan. Het gevolg daarvan is dat de deelnemersbijdrage van de Provincie Gelderland afneemt met € 117.000. Voor de OddV is dit een budgettair neutrale operatie.

Overheveling taken balie, Drank en Horecawet aan Ede

De uitvoering van balietaken voor bouwen, wonen en milieu en Drank- en horecaverGUNningen is beperkt gebleven tot de gemeente Ede. De gemeente Ede heeft aangegeven dat overheveling van deze taken prima past in de ontwikkeling van hun eigen organisatie. Daarom is besloten om deze taken over te hevelen naar de gemeente Ede. Dit betekent dat de deelnemersbijdrage van Ede (vanaf 1 jan. 2020) met € 466.000 afneemt.

Wegvallen subsidie Externe Veiligheid

In de afgelopen jaren is de advisering over Externe Veiligheid (EV) in reguliere producten (o.a. als onderdeel van vergunningverlening)

gestimuleerd met een subsidie vanuit het Gelders Uitvoeringsprogramma Omgevingsveiligheid (GUOV).

De verwachting is dat deze subsidie, groot €50.000, in 2021 niet meer beschikbaar is. Omdat de EV-advisering in o.a vergunningverlening niet beïnvloedbaar is leidt dit tot een structurele lasten verhoging.

Datum
19 december 2019

Pagina
3 van 6

Permanente bewoning verblijfsrecreatie vakantieparken Ede

De gemeente Ede levert in 2021 nog een extra impuls ten behoeve van de handhaving op permanente verblijfsrecreatie van € 250.000. De extra inzet heeft de afgelopen jaren geleid tot een afname van het permanente wonen op de parken. Ook zijn ondermijnende activiteiten aangetroffen. Voor afronding van het project (met extra inzet), dus bij de kaderbrief 2022 zullen afspraken worden gemaakt over de mogelijkheden rondom het vervolg.

Actualisatie milieuvergunningen

Bij de begroting 2020 is besloten om de actualiteit van vergunning plichtige milieu-inrichtingen te verhogen naar 80% en deze ambitie te realiseren in 3 jaren. Voor zowel 2021 als 2022 wordt hiervoor € 117.000 als benodigde middelen opgenomen.

Taakstellende bezuiniging Ede

In de Perspectiefnota 2020-2023 heeft de Raad van de gemeente Ede besloten de budgetten die beschikbaar zijn voor de deelnemersbijdrage van de Oddv neerwaarts bij te stellen met € 180.000. Dit bedrag is in het financiële kader verwerkt. Afsproken is om samen een proces te doorlopen waarin helder wordt hoe we de begroting in lijn kunnen brengen en welke keuzes dit met zich meebrengt, zodat deze kunnen worden vertaald in het uitvoeringsplan 2021.

Zoals in het bestuur is afgesproken is bij de vaststelling van de begroting 2020 wordt nog onderzocht hoe het uitvoeringsplan 2020 lager kan worden vastgesteld dan de in de begroting opgenomen bijdrage van Ede, n.a.v. de ingediende zienswijze. Deze gesprekken vinden nog plaats, teneinde het uitvoeringsplan 2020 passend te maken binnen de beschikbare budgetten. Deze bijstelling kan ook nog doorwerken in de begroting 2021 voor zover het structurele componenten betreft. Dit zal dan meegenomen worden bij het opstellen van de ontwerpbegroting.

Implementeren Omgevingswet

Voor de begroting 2021 gaan we ervan uit dat de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB) zijn ingevoerd. Gezien de beperkte voorbereiding van de WKB bestaan er twijfels of inwerkingtreding per 2021 realistisch is.

Uitgangspunt van de Omgevingswet is meer ruimte voor initiatiefnemers. De Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen legt de verantwoordelijkheid voor het toetsen en naleven van de bouwregelgeving nadrukkelijk bij de initiatiefnemer. Hierbij is de verwachting dat de rol van het bevoegd gezag afneemt en de totale inzet voor beleid en uitvoering wordt gereduceerd.

Deze gewenste situatie kan zich in de transitieperiode tot 2029 voordoen, echter de eerste jaren na introductie van de Omgevingswet zal zich, naar verwachting, kenmerken als een overgangperiode waarin:

- bestaand RO en WABO beleid deels geldig blijft en er nieuw beleid ontstaat,
- er een zoektocht zal zijn naar de beleidsruimte die het bevoegd gezag wil geven aan initiatiefnemers (conserveren versus uitnodigen),
- bestaande regels stapsgewijs worden vereenvoudigd en/of gereduceerd,
- er lokale regels ontstaan die leiden tot meer afwegen,
- vergunningaanvragen van voor 1-1-2021 onder het huidige regime in 2022 en 2023 worden afgehandeld en uitgevoerd,

- we samen de processen zullen inregelen en optimaliseren.

Datum
19 december 2019

De transitieperiode loopt tot 2029. Dat betekent dat tot die tijd capaciteit nodig zal blijven om de veranderingen in de organisatie te implementeren. Dit beeld van de overgangperiode leidt tot de kernboodschap:

Pagina
4 van 6

De stelselwijziging zorgt voor een aanpassing in het takenpakket. Aard van het werk wijzigt, de omvang nauwelijks. Formatiereductie is in de eerste jaren waarschijnlijk niet aan de orde.

Op basis hiervan wordt geadviseerd om de in de meerjarenbegroting geraamde budgetten vast te houden.

Deze stelselwijziging kan grote gevolgen voor de inkomsten uit leges. Deze wordt veroorzaakt door een splitsing van de huidige omgevingsvergunning in twee vergunningen (een omgevingsvergunning omgevingsplan activiteit en een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit). Leges voor omgevingsvergunningen bouwactiviteiten met gevolgklasse 1 (denk aan: grondgebonden woningen, industrie/utiliteitsbouw met maximaal 2 bouwlagen) vervallen naar verwachting deels. Er mogen wel leges op omgevingsvergunningen voor milieuactiviteiten worden geheven.

Het is een verantwoordelijkheid van de gemeente om de consequenties in beeld te brengen. De OddV adviseert om dit actief op te pakken en kan hierin behulpzaam zijn.

De uitdaging voor de OddV bij de implementatie van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging is de cultuurverandering die dit met zich meebrengt. De impact van de Omgevingswet op het vergunningverleningsproces en de dienstverlening is behoorlijk. De afhandelingsduur van aanvragen wordt sterk ingekort; de meeste aanvragen moeten in principe via de reguliere procedure binnen acht weken worden afgehandeld. De Omgevingswet vraagt om een integrale afhandeling, met als uitgangspunt 'van nee, tenzij naar ja, mits. De centrale vraag wordt: hoe kunnen we dit initiatief mogelijk maken? 2020 en de jaren daarop wordt er nadrukkelijk ingezet op het ontwikkelen van competenties en scholing om voorbereid te zijn om genoemde invoering van deze wetten. Vooralsnog gaan we ervan uit dat dit binnen de bestaande opleidingsbudgetten van de OddV kan worden opgelost en niet ten koste van de productie aan partners zal gaan. Of dit haalbaar is zal de tijd moeten leren.

Bijdragen aan strategische thema's partners

In de collegeprogramma's van onze partners staan ambities beschreven voor de strategische thema's op het gebied van energietransitie, duurzaamheid, klimaat, asbestsanering, food en ondermijning. De OddV kan hieraan een bijdrage leveren door inzet van haar VTH-expertise. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor actuele onderwerpen die plotseling opkomen, zoals de stikstofproblematiek en PFAS.

In 2020 en voorgaande kaderbrieven zijn "de tijdelijke projecten en implementatieprojecten" beschreven en zijn voor de uitvoering hiervan bedragen in de begroting opgenomen. In de kaderbrief en begroting 2020 ging het om een bedrag van € 900.000,00. In deze nieuwe kaderbrief van 2021 is hiervan afgeweken en zijn er alleen bedragen opgenomen voor zover daar financiering door de partners beschikbaar is gesteld.

Wij adviseren de gemeenten om, indien er extra projecten gewenst zijn (die nu niet al in de kaderbrief zijn opgenomen), daarvoor een apart bedrag in de gemeentelijke begroting op te nemen.

Financieel kader begroting 2021

Opbouw Kaderbrief 2021 (x € 1000)	Barneveld	Ede	Nijkerk	Scherpenzeel	Wageningen	Provincie	Totaal
Uitvoeringsplan 2020 exclusief projecten	4.015	5.608	2.324	474	888	16	13.325
Wegvallen subsidie GUOV (Externe Veiligheid)	13	22	9	2	4		50
Loon- en prijscompensatie	105	155	61	12	24	0	358
Taakstellende bezuiniging Ede		-180					-180
Kaderbrief 2021 excl. projecten	4.134	5.605	2.394	488	916	16	13.553
<u>Vastgestelde projecten</u>							
Actualisatie milieuvergunningen	73	31	9	-	3	-	116
Permanente bewoning verblijfsrecreatie		250					250
Kaderbrief 2021	4.207	5.886	2.403	488	919	16	13.920

Begrotingsuitgangspunten

De activiteiten van OddV worden output gefinancierd op basis van geleverde producten en diensten. De vraag van de partners is daarin leidend.

De volgende begrotingsuitgangspunten zijn vastgesteld door het AB/DB voor begroting 2021:

- De basis voor het opstellen van een nieuwe begroting is die van de Meerjarenbegroting 2020-2023, jaarschijf 2021 van de OddV. De output-vraag van de partners beweegt zich binnen de vastgestelde marges van de begroting.
- Bij de begroting wordt één OddV-uurtarief gecalculeerd voor de kernactiviteiten van de OddV.
- Indien partners meerwerk beleggen bij de OddV buiten de kaderbrief om en de OddV daar extra personeel voor moet inhuren, wordt dat meerwerk doorberekend aan de partner tegen het vastgestelde uurtarief van de OddV opgehoogd met € 10,-- per uur. Reden is dat inhuurtarieven hoger zijn dan het voorcalculatorische uurtarief en de OddV ook nog kantoorkosten moeten betalen over die inhuur.
- Na het begrotingsjaar vindt er afrekening plaats per partner over de werkelijk geleverde producten en over de uren waar geen product aan is gekoppeld. Dit gebeurt op basis van bij de begroting vastgestelde voorcalculatorische tarieven/productprijzen.
- Resultaten na afrekening (loon-, prijs- en bezettingsverschillen) worden primair verrekend met de partners naar rato van de werkelijke omzet. Uiteraard kan het Algemeen Bestuur ook besluiten om te putten uit het weerstandsvermogen bij een negatief resultaat, dan wel te storten in een bestemmingsreserve bij een positief resultaat.
- In Gelders verband hebben we afgesproken dat we de raming van het percentage voor de lonen en prijzen voor het jaar 2021 baseren op de laatste prognose in de septembercirculaire gemeentefonds september 2019. Hierin zijn de lonen op basis van de loonvoet sector overheid en de prijzen voor de netto materiële overheidsconsumptie gebruikt, beide gecorrigeerd met de bijgestelde prognose van het voorgaande begrotingsjaar. Daarmee is de omgevingsdienst verzekerd van een goede loon- en prijsindexatie. Dit betekent voor 2021 een loonindexatie 2,9% en voor de prijsindex 1,8%.

Weerstandsvermogen en risico-inventarisatie

Niet alles kan (rapport commissie Remkes)

Zoals verwoord bij de inleiding komen de grenzen aan de belasting van het milieu steeds meer in zicht. Het vrije handelen in relatie tot gebruik van grondstoffen en emissies steeds meer onder druk te staat.

Dit en de daarmee samenhangende economische ontwikkeling kunnen een negatieve invloed hebben op de toekomstige omzet van de OddV. Vooralsnog is daar in deze kaderbrief geen rekening gehouden.

Rechtmatigheidsverklaring

In 2018 is door de minister van BZK aangekondigd dat in 2021 de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd wordt. Via deze verantwoording zal het Dagelijks Bestuur de rechtmatigheid verantwoorden aan het Algemeen Bestuur. Op dit moment verstrekt de accountant een controleverklaring met een oordeel over de getrouwheid én de rechtmatigheid bij de jaarrekening. In de toekomst geeft de accountant alleen nog een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening. Het DB moet de rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Onze accountant dient vervolgens vast te stellen of de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid. Het is nog (steeds) niet duidelijk op welke wijze de rechtmatigheidsverantwoording tot stand komt. Het is wel evident dat hier voor extra capaciteit benodigd is. Ook is niet duidelijk of deze extra taken/benodigde capaciteit wordt gecompenseerd door minder kosten accountancy.

Vooralsnog lijkt het weerstandsvermogen (€ 440.000) toereikend al staat deze wel onder druk op grond van de laatste risico-inventarisatie.